

Съобщение на Комисията относно практическото прилагане на схемата на ЕС за устойчивост на биогорива и течни горива от биомаса и относно правила за отчитане на биогорива

(2010/C 160/02)

1. СХЕМАТА НА ЕС ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА БИОГОРИВА И ТЕЧНИ ГОРИВА ОТ БИОМАСА

Със своята нова политика в областта на възобновяемата енергия ЕС въведе обвързваща схема за устойчивост, която е най-пълната и напредничавата от този вид в света. Тя ще се прилага в еднаква степен както за местното производство, така и за вносните биогорива и течни горива от биомаса. Съответни критерии за устойчивост са формулирани в Директивата за енергия от възобновяеми източници, приета през 2009 година ⁽¹⁾. Съответни критерии за биогорива са установени в Директивата за качеството на горивата ⁽²⁾.

В настоящото съобщение се посочва как държавите-членки и икономическите оператори могат да приложат на практика критериите за устойчивост и правилата за отчитане на биогоривата по Директивата за възобновяемата енергия. Настоящото съобщение няма обвързващ характер. То е предназначено да подпомага държавите-членки и да способства за последователно прилагане на критериите за устойчивост. То се придружава от Съобщение относно доброволните схеми и приетите стойности и от Насоки на Комисията за изчисление на земните запаси от въглерод.

1.1. Въведение

Критериите за устойчивост се отнасят до произведени в ЕС биогорива/течни горива от биомаса и до вносни биогорива/течни горива от биомаса.

Държавите-членки са отговорни да осигурят спазването на критериите за устойчивост, когато биогоривата/течните горива от биомаса:

1. се отчитат за изпълнение на техните цели за енергия от възобновяеми източници съгласно Директивата за енергия от възобновяеми източници ⁽³⁾;

2. се използват за постигане на съответствие със задълженията за енергия от възобновяеми източници ⁽⁴⁾;

3. получават финансова подкрепа за тяхното потребление ⁽⁵⁾;

4. се отчитат за изпълнение на целта на Директивата за качеството на горивата за намаляване на емисиите на парникови газове (само биогорива) ⁽⁶⁾;

5. получават инвестиционна и/или оперативна помощ в съответствие с насоките на Общността относно държавните помощи за опазване на околната среда (само биогорива) ⁽⁷⁾;

6. се вземат предвид според разпоредбите за превозните средства, работещи с алтернативно гориво, на Регламента за CO₂ от леките автомобили (само биоетанол „Е85“) ⁽⁸⁾.

Настоящото съобщение е придружено от Насоки на Комисията за изчисление на земните запаси от въглерод ⁽⁹⁾ — задължителен документ, който е приет съгласно приложение V, точка 10 към Директивата за енергия от възобновяеми източници, и от Съобщение относно доброволните схеми и приетите стойности ⁽¹⁰⁾.

В настоящото съобщение се използват номерата на съответните членове от Директивата за енергия от възобновяеми източници, за да се позове на конкретни разпоредби. Таблицата по-долу посочва къде се намират съответните разпоредби за биогорива в Директивата за качеството на горивата. Позоваванията на „Директивата“ в настоящото съобщение се отнасят до Директивата за енергия от възобновяеми източници. Когато Директивата за качеството на горивата съдържа съответстваща разпоредба, те се отнасят също и до тази Директива.

Таблица: Членове и приложения, посочени в настоящото съобщение

Директива за енергия от възобновяеми източници	Директива за качеството на горивата
Член 2: Определения	няма включени
Член 5: Изчисляване на дела на енергия от възобновяеми източници	няма включени
Член 17: Критерии за устойчивост по отношение на биогоривата и течните горива от биомаса	Член 7б: Критерии за устойчивост на биогоривата

⁽¹⁾ Член 17 от Директива 2009/28/ЕО.

⁽²⁾ Член 7б от Директива 98/70/ЕО, изменена с Директива 2009/30/ЕО.

⁽³⁾ Член 17, параграф 1, буква а). Както следва от обхвата на „крайното потребление на енергия“ според Регламент (ЕО) № 1099/2008, това включва биогорива, използвани в международни полети (когато са продадени в държава-членка), но не и в международния морски транспорт.

⁽⁴⁾ Член 17, параграф 1, буква б). Както е определено в член 2, параграф 1 от Директивата за енергия от възобновяеми източници.

⁽⁵⁾ Член 17, параграф 1, буква в). Обикновено като част от национална схема за подпомагане.

⁽⁶⁾ Член 7а от Директивата за качеството на горивата.

⁽⁷⁾ ОВ С 82, 1.4.2008 г., стр. 1.

⁽⁸⁾ Член 6 от Регламент (ЕО) № 443/2009.

⁽⁹⁾ ОВ L 151, 17.6.2010 г., стр. 19.

⁽¹⁰⁾ Виж стр. 1 от настоящия брой на Официален вестник.

Директива за енергия от възобновяеми източници	Директива за качеството на горивата
Член 18: Проверка на съответствието с критериите за устойчивост по отношение на биогоривата и течните горива от биомаса	Член 7в: Проверка на съответствието с критериите за устойчивост за биогоривата
Член 19: Изчисляване на въздействието на парникови газове от биогорива и течни горива от биомаса	Член 7г: Изчисляване на емисиите на парникови газове от биогорива от целия жизнен цикъл
Член 21: Специални разпоредби относно енергията от възобновяеми източници в транспорта	няма включени
Член 24: Платформа за прозрачност ⁽¹⁾	няма включени ⁽²⁾
Приложение III: Енергийно съдържание на транспортните горива	няма включени
Приложение V: Правила за изчисляване на въздействието върху емисиите на парникови газове на биогоривата, течните горива от биомаса и на съответните използвани за сравнение минерални горива	Приложение IV: Правила за изчисление на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата

⁽¹⁾ В интернет на: http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/transparency_platform_en.htm

⁽²⁾ Когато документите се отнасят до Директивата за качеството на горивата, Комисията предвижда да ги публикува също така на уебсайта на Директивата за качеството на горивата.

2. ОБХВАТ И ПРИЛАГАНЕ НА КРИТЕРИИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ

Директивата съдържа критерии за устойчивост по отношение на намаляването на парникови газове ⁽¹⁾, терени с голямо значение за биоразнообразието ⁽²⁾, терени с високи въглеродни запаси ⁽³⁾ и земеделско-екологични практики ⁽⁴⁾. Тези критерии за устойчивост се изпълняват за целите, посочени в раздел 1. Това означава, че критериите не важат за всички биогорива/течни горива от биомаса, а само за обхванатите от тези цели, въпреки че понастоящем последните представляват голямото мнозинство.

2.1. Критерии по отношение на намаляването на парникови газове и терените

Държавите-членки трябва да изискват от икономическите оператори да покажат, че въпросните биогорива и течни горива от биомаса изпълняват критериите за устойчивост по отношение на намаляването на парникови газове и терените ⁽⁵⁾. Икономическите оператори разполагат с три метода, по които да извършат това:

1. като предоставят данни на компетентния национален орган в съответствие с изискванията, които държавата-членка е установила („национална система“ — всички държави-членки трябва да представят такава) ⁽⁶⁾;
2. като използват „доброволна схема“, която Комисията е признала за целта ⁽⁷⁾;
3. в съответствие с условията на двустранно или многостранно споразумение, сключено от Съюза и признато от Комисията за целта ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Член 17, параграф 2.

⁽²⁾ Член 17, параграф 3.

⁽³⁾ Член 17, параграфи 4 и 5.

⁽⁴⁾ Член 17, параграф 6.

⁽⁵⁾ Член 18, параграф 1.

⁽⁶⁾ Член 18, параграф 3.

⁽⁷⁾ Член 18, параграф 4, втора алинея; член 18, параграф 7.

⁽⁸⁾ Член 18, параграф 4, първа алинея; член 18, параграф 7.

Могат да се използват различни методи, за да се покаже съответствието с различните критерии.

Държавите-членки определят кои икономически оператори трябва да представят въпросната информация. Повечето транспортни горива подлежат на облагане с акциз, който е платим при освобождаване за потребление ⁽⁹⁾. Очевидният избор е с отговорността за представяне на информация за биогоривата да бъде натоварен икономическият оператор, който плаща акциза. На този етап следва да има на разположение информация по отношение на критериите за устойчивост по цялата верига на горивото ⁽¹⁰⁾.

За течни горива от биомаса и за някои биогорива, като например за използваните в затворени транспортни паркове или в авиацията, може да са необходими отделни разпоредби за определяне на отговорния икономически субект.

Държавите-членки трябва да изискват от икономическите оператори да организират подходящо независимо одитиране на подаваната от тях информация ⁽¹¹⁾. Това се урежда още при признаването, когато икономическите оператори използват доброволна схема или двустранно/многостранно споразумение, признати от Комисията, за да покажат съответствие с критериите за устойчивост. Когато икономическите оператори следват процедура, установена в националното законодателство, държавите-членки се приканват да се придържат към изискванията по отношение на подходящото независимо одитиране и системата за масов баланс ⁽¹²⁾ в раздел 2.2 от Съобщението относно доброволните схеми и приетите стойности ⁽¹³⁾.

⁽⁹⁾ Вж. Директива 2008/118/ЕО и Директива 2003/96/ЕО.

⁽¹⁰⁾ Единственото изключение може да бъде за емисиите на парникови газове от разпределението на гориво (ако е необходимо за изчисляването на действителната стойност). Уместно би било за това да се използва стандартен коефициент.

⁽¹¹⁾ Член 18, параграф 3.

⁽¹²⁾ Член 18, параграф 1.

⁽¹³⁾ Една важна разлика е, че доброволната схема по правило следва да гарантира, че икономическите оператори са били подложени на одиторска проверка преди да им се разреши да участват в схемата. В националните системи няма нужда от подобно изискване, при които може да е подходящо да се предвидят *ad hoc* искания от икономическите оператори.

2.2. Селскостопански и екологични изисквания и стандарти за земеделските стопани от ЕС ⁽¹⁾

Критерият относно селскостопанските и екологичните изисквания и стандарти за земеделски стопани от ЕС се прилага само за биогорива/течни горива от биомаса, произведени от суровини с произход от ЕС. За разлика от другите критерии, в Директивата не се разглежда проверка за съответствие по този критерий ⁽²⁾. От държавите-членки може да се очаква да разчитат на своите съществуващи контролни системи ⁽³⁾, за да гарантират, че земеделските стопани изпълняват тези изисквания. Ако на тяхната територия има земеделски стопани, които доставят суровини за биогорива/течни горива от биомаса, но не са обхванати от тези контролни системи, държавите-членки ще трябва да ги включат.

В случай, че контролна система установи нарушаване на този критерий, държавата-членка ще трябва да гарантира, че това е взето предвид за целите, посочени в раздел 1.

2.3. Включени материали

Както е определено в Директивата, „биогорива“ означава течни или газообразни горива в транспорта, произведени от биомаса. „Течни горива от биомаса“ означава течни горива, произведени от биомаса за енергийни цели, различни от тези за транспорт ⁽⁴⁾. Последното включва само течни горива. Това означава, че критериите за устойчивост се прилагат към биогаз за транспорт, но не към биогаз, използван за отопление или електричество.

Въпреки че в Директивата ⁽⁵⁾ са посочени много видове биогорива, тези списъци целят само да улеснят прилагането на Директивата и не са изчерпателни. Биогорива и течни горива от биомаса, които не са посочени в списъка, също могат да се отчетат за изпълнението на целите на Директивата.

Смята се, че терминът „течни горива от биомаса“ включва вискозни течности, такива като отпадно олио за готвене, животински мазнини, палмово масло, нерафинирано талово масло и смола от талово масло.

За биогорива/течни горива от биомаса, произведени от отпадъци и от остатъци, различни от остатъците от земеделското стопанство, аквакултури, рибарството и горското стопанство, се прилага само критерият за устойчивост по отношение на намаляване на парниковите газове ⁽⁶⁾. Какво представлява отпадък или остатък е разгледано в раздел 5. Остатъците от земеделското стопанство, аквакултури, рибарството и горското стопанство са остатъци, които са произведени директно от земеделското стопанство, аквакултурите, рибарството и горското стопанство; те не включват остатъци от свързани промишлени отрасли или преработка.

2.4. Хармонизиране на критериите за устойчивост

Критериите за устойчивост в Директивата са приети съгласно член 95 (вътрешен пазар) от Договора за ЕС и са изцяло хармонизирани на общностно равнище. Следователно държавите-членки нямат право да формулират свои собствени допъл-

нителни критерии за целите от 1 до 4, посочени в раздел 1 ⁽⁷⁾. Това означава, че за тези цели държавите-членки нямат право да изключват биогорива/течни горива от биомаса по други съображения за устойчивост освен по критериите за устойчивост, посочени в Директивата ⁽⁸⁾. Когато обаче някои биогорива/течни горива от биомаса са едновременно по-полезни от други, но и по-скъпи за производство, тогава националните схеми за подпомагане могат да вземат предвид техните по-високи производствени разходи ⁽⁹⁾.

2.5. Публикуване на информация за устойчивостта

Държавите-членки ще получават от икономическите оператори информация за съответствие с критериите за устойчивост. Те ще получават също така информация за страната на произход на всички горива за автомобилния транспорт — изкопаеми и възобновяеми, и откъде са придобити ⁽¹⁰⁾. Съгласно Директивата за енергия от възобновяеми източници няма изискване държавите-членки да обявяват публично подобна информация, нито им се забранява да правят това. Комисията насърчава държавите-членки, които публикуват подобна информация, да правят това по последователен начин за всички горива. Според Комисията, ако държава-членка реши да публикува подобна информация, тя следва да вземе предвид, че получената конкретна информация от дадено дружество може да представлява търговска тайна.

Комисията публикува в резюме обобщената информация за биогоривата и течните горива от биомаса, получена от държавите-членки, на своята платформа за осигуряване на прозрачност ⁽¹¹⁾.

3. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ

Директивата изисква намаляване на емисиите на парникови газове с 35 % (нарастващо до 50 % през януари 2017 г. и 60 % през януари 2018 г. за инсталации, в които производството е започнало от 2017 г.) ⁽¹²⁾. Тя съдържа методика за изчисляване на това намаление („действителна стойност“), както и „приети стойности“, включително „разпределени приети стойности“, които могат да бъдат използвани в някои случаи, за да се покаже съответствие с критерия.

3.1. Изключение по отношение на инсталации, които са били в експлоатация към 23 януари 2008 г.

Биогорива/течни горива от биомаса, произведени от инсталации, които са били в експлоатация към 23 януари 2008 г., са освободени до 1 април 2013 г. ⁽¹³⁾ от изискването за съответствие с критерия за намаляване на парниковите газове, така че например на предприятията за етанол от пшеница с използване на лигнитни въглища като гориво при преработката и на пресовъчните инсталации за палмово масло без улавяне на метан в атмосферата се дава време да приспособят своите процеси.

⁽¹⁾ Член 17, параграф 6.

⁽²⁾ Вж. член 18, параграф 1.

⁽³⁾ Според член 22 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

⁽⁴⁾ Член 2.

⁽⁵⁾ Например в приложения III и V.

⁽⁶⁾ Вж. член 17, параграф 1.

⁽⁷⁾ Този въпрос не се отнася за целите на точки 5 и 6, посочени в раздел 1.

⁽⁸⁾ Член 17, параграф 8.

⁽⁹⁾ Вж. съображения 89 и 95 от Директивата за енергия от възобновяеми източници, както и насоките на Общността относно държавните помощи за опазване на околната среда.

⁽¹⁰⁾ Член 7а, параграф 1, буква а) от Директивата за качеството на горивата.

⁽¹¹⁾ Член 18, параграф 3.

⁽¹²⁾ Член 17, параграф 2.

⁽¹³⁾ Член 17, параграф 2, последна алинея.

Терминът „инсталация“ включва всяка преработваща инсталация, която се използва в производствения процес. Не би следвало той да се разбира като включващ производствени съоръжения, които може умишлено да са били добавени към производствената верига, само за да се получи право на предвиденото в тази разпоредба изключение. Ако поне една от тези преработващи инсталации, използвани в производствената верига, е била в експлоатация най-късно на 23 януари 2008 г., критерият за минимално намаление на парниковите газове с 35 % започва да важи едва от 1 април 2013 г.

3.2. Приети стойности

Директивата съдържа „приети стойности“, които икономическите оператори могат да ползват за осигуряване на доказателства за съответствие с критерия за намаляване на парниковите газове⁽¹⁾. Приложение I към настоящото съобщение дава насоки кога могат да се използват приети стойности, включително кога могат да се използват комбинации от разпределени приети стойности и действителни стойности⁽²⁾.

Приетите стойности могат да бъдат актуализирани от Комисията. Процедурата по актуализиране на приетите стойности е разгледана в Съобщението относно доброволните схеми и приетите стойности.

Директивата съдържа също така „типични стойности“ за емисиите на парникови газове от биогорива⁽³⁾. Тези стойности не могат да се използват от икономическите оператори. Те могат да бъдат използвани от държавите-членки в техните отчети, представяни на Комисията веднъж на всеки две години, относно напредъка в популяризирането и използването на енергия от възобновяеми източници⁽⁴⁾.

3.3. Изчисляване на действителна стойност

Действителните стойности за намаляването на парниковите газове могат да бъдат използвани винаги, независимо дали съществува приета стойност за въпросното биогориво/течно гориво от биомаса. Част В от приложение V към Директивата съдържа правилата за изчисляване на действителната стойност.

Би било излишно в изчислението да се включват компоненти, които оказват малък или никакъв ефект върху резултата — като например химикали, използвани в малки количества при преработката⁽⁵⁾.

За изчисляването на емисиите от „отглеждането на суровини“ методът позволява използването на средни стойности (за определен географски район) като алтернатива на действителните стойности⁽⁶⁾. Това може да е особено полезно за суровини, за които няма приета стойност, както и за области в ЕС, в които използването на приети стойности не е разрешено за някои суровини⁽⁷⁾. Държавите-членки могат да съставят списъци с такива средни стойности; те също така биха могли да бъдат включени в доброволни схеми, които се отнасят до въздействието на емисиите на парниковите газове⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Приложение V.

⁽²⁾ Следва да се отбележи, че разпределението на емисии за странични продукти е взето предвид при изчисляването на (разпределените) приети стойности.

⁽³⁾ Приложение V.

⁽⁴⁾ Вж. член 22, параграф 2.

⁽⁵⁾ Тук е уместно да се отбележи, че данните за намаленията на парниковите газове са закръглени до най-близкия процентен пункт.

⁽⁶⁾ Вж. приложение V, част В, точка 6.

⁽⁷⁾ Вж. член 19, параграфи 2 и 3.

⁽⁸⁾ Вж. член 18, параграф 4.

Комисията планира да публикува на своята платформа за прозрачност примери с коментари за изчисляване на действителни стойности, както и набор от стандартни стойности, получени от масивите от данни, които са използвани за установяване на приетите стойности, които биха могли да се използват за някои от коефициентите, които участват при изчисляване на действителни стойности.

Допълнителни елементи от методиката за изчисляване на въздействието върху парниковите газове се съдържат в приложение II към настоящото съобщение.

4. СЪОТВЕТСТВИЕ С КРИТЕРИИТЕ, ОТНАСЯЩИ СЕ ЗА ЗЕМЯТА

Директивата определя категории терени с висока степен на биоразнообразие⁽⁹⁾. От такава земя следва да не се вземат суровини за биогорива/течни горива от биомаса.

Директивата определя категории терени с високи въглеродни запаси⁽¹⁰⁾. Ако през януари 2008 г. земята е попадала в една от тези категории, но повече не попада, не би следвало да се вземат суровини от земята за биогорива/течни горива от биомаса.

Директивата допуска изключения за някои от тези критерии, при условие че бъдат представени определени доказателства.

Ако теренът се числи към повече от една от тези категории, тогава се прилагат всички съответни критерии. Допустимостта за изключение по един от критериите не означава изключение от други критерии, които се прилагат.

4.1. Терени с висока степен на биоразнообразие

Суровини не бива да се добиват от девствени гори или други (девствени) залесени земи, определени зони за защита на природата и пасища с висока степен на биоразнообразие⁽¹¹⁾. Комисията предвижда през 2010 г. да установи критерии и географски обхвати, за да се определи кои пасища следва да се считат за пасища с висока степен на биоразнообразие⁽¹²⁾.

Възможно е изключение в случай на пасище с изкуствено висока степен на биоразнообразие, когато бъдат представени доказателства, че добивът на суровини е необходим за запазване на статуса на терена като пасище. В случай на защитени природни зони е възможно изключение, ако бъдат представени доказателства, че производството на тази суровина не противоречи на въпросната природозащитна цел⁽¹³⁾. Комисията е информирана, че Европейският комитет по стандартизация (CEN) работи по проблема какъв вид доказателства трябва да бъдат предоставяни.

⁽⁹⁾ Член 17, параграф 3.

⁽¹⁰⁾ Член 17, параграфи 4 и 5.

⁽¹¹⁾ Член 17, параграф 3.

⁽¹²⁾ Документи за обществено обсъждане са достъпни на: http://ec.europa.eu/energy/renewables/consultations/2010_02_08_biodiverse_grassland_en.htm

⁽¹³⁾ Член 17, параграф 3, буква б) — отнася се за точки i) и ii) от него.

Директивата включва процедура, по която, в резултат на решение на Комисията, могат да бъдат взети предвид нови защитени природни зони ⁽¹⁾. Към момента няма признати такива зони. Когато се вземат решения за признаване на зони, информацията за тези решения се обявява на платформата за прозрачност на Комисията.

4.2. Терени с високи въглеродни запаси

Суровините не бива да се добиват от мочурища, трайно залесени зони, зони с 10—30 % покритие от короните на дърветата и торфища, ако статусът на земята е променен в сравнение с нейния статус през януари 2008 година ⁽²⁾.

Следователно, ако суровината е взета от земя, която през януари 2008 г. е била мочурище ⁽³⁾ и към момента на вземане на суровината все още е мочурище, тогава използването на такъв материал няма да наруши критерия.

Терминът „статус“ се отнася до физическите категории, определени в Директивата.

Промяна в земеползването, която не е обхваната от този критерий, все пак трябва да бъде взета предвид при изчисляване на въздействието върху парниковите газове (вж. приложение II).

4.2.1. Трайно залесени зони ⁽⁴⁾

Преди да се разгледа концепцията за трайно залесените зони, следва да се припомни, че всяка промяна в земеползването трябва да бъде взета предвид при изчисляване на въздействието върху парниковите газове ⁽⁵⁾, а също така евентуално е необходимо да бъде отчетена по други политически направления освен по Директивата.

В Директивата понятието „трайно залесена зона“ се определя като „терен с площ над един хектар, височина на дърветата над пет метра и с покритие от короните над 30 %, или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на тяста“⁽⁶⁾. Тук не се включва земна площ, която е с преобладаващо земеделско или градско ползване ⁽⁶⁾.

4.2.2. Терени с 10—30 % покритие на короните ⁽⁷⁾

Възможно е изключение за терени, които са подобни на трайно залесените зони, но имат покритие от короните между 10 % и 30 %, когато бъдат предоставени доказателства, че въздействието върху парниковите газове ⁽⁸⁾, включително всички промени от

⁽¹⁾ Член 17, параграф 3, буква б), точка ii).

⁽²⁾ Член 17, параграф 4 и член 17, параграф 5.

⁽³⁾ Член 17, параграф 4, буква а).

⁽⁴⁾ Член 17, параграф 4, буква б).

⁽⁵⁾ Вж. приложение II към настоящото съобщение.

⁽⁶⁾ В този контекст под земна площ със земеделско ползване се имат предвид групи дървета в земеделски производствени системи, като например овощни насаждения, насаждения от маслодайни палми, както и агро-лесовъдни системи, когато се отглеждат култури под короната на дървета.

⁽⁷⁾ Член 17, параграф 4, буква в).

⁽⁸⁾ Приложение V, част В.

януари 2008 г. насам по отношение на въглеродните запаси на въпросната зона, отговаря на съответния праг на критерия за намаляване на парниковите газове.

4.2.3. Торфища ⁽⁹⁾

Възможно е изключение за биогорива/течни горива от биомаса, произведени от биомаса, отгледана на земя, която през януари 2008 г. е била торфище, ако бъде предоставено доказателство, че:

— почвата е била напълно отводнена през януари 2008 г., или

— не е имало отводняване на почвата от януари 2008 г. насам.

Това означава, че за торфище, което през януари 2008 г. е било отводнено частично, един последващ, по-дълбок дренаж, въздействащ върху почвата, която не е била напълно отводнена, би представлявал неспазване на критерия.

Самият торф не се счита за биомаса ⁽¹⁰⁾.

4.3. Предоставяне на доказателство за съответствие

Доказателството за съответствие с критериите по отношение на земята може да бъде в различни форми, включително въздушни снимки, спътникови снимки, карти, записи в имотния регистър/бази данни ⁽¹¹⁾ и проучвания на обекта.

Доказателството може да бъде „положително“ или „отрицателно“.

Съответствието с критерия за „девствена гора“ например може да бъде показано чрез:

— въздушна снимка на земята, показваща, че е засадена със захарна тръстика (положително), или

— карта на всички девствени гори в района, показваща, че земята попада извън техните предели (отрицателно).

Критерият се отнася до статуса на земята през януари 2008 г. Но използването на по-ранни доказателства не се изключва. Например, ако е показано, че земята е била обработваема малко преди 2008 г., например през 2005 г., това може да е достатъчно да се покаже съответствие с някой или с всички критерии по отношение на земята.

Комисията предвижда да публикува на своята платформа за прозрачност насоки за икономически оператори относно определяне на въпросните категории земи.

⁽⁹⁾ Член 17, параграф 5.

⁽¹⁰⁾ Вж. член 2.

⁽¹¹⁾ Например интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) за Общата селскостопанска политика на ЕС.

5. ПРАВИЛА ЗА ОТЧИТАНЕ НА БИОГОРИВА

5.1. Отчитане на горива, получени частично от невъзобновяеми източници

Някои горива се състоят само частично от възобновяем материал. За някои от тях, като ЕТБЕ (етил-третичен-бутил-етер), приложение III към Директивата показва какъв процент от горивото е възобновяем с оглед отчитането на целите ⁽¹⁾. За такива горива, които не са посочени в приложение III, включително горива, произведени чрез гъвкави процеси, които не винаги доставят партии със същото комбиниране на източници, може да се направи подходяща аналогия с правилото за електроенергията, произведена в централи с няколко вида гориво: „приносът на всеки източник на енергия се изчислява въз основа на неговото енергийно съдържание ⁽²⁾“.

За целите на съответствието с критерия за устойчивост на намаляването на парникови газове, частта от горивата, получена от биомаса, посочена в предходния параграф, трябва да отговаря на определен праг. Директивата дава приети стойности за някои от тях, като например ЕТБЕ.

Посочените процентни съдържания в приложение III към Директивата се прилагат също така, когато се определя дали горивата, които съдържат биогорива, трябва да имат специално означаване на местата за продажба ⁽³⁾. Например за бензин, който съдържа 20 % ЕТБЕ, не се изисква специално означаване, тъй като по-малко от 10 % са от възобновяем източник.

5.2. Двойно отчитане на биогорива

Някои биогорива се отчитат двойно, за да се демонстрира съответствие с целта за 10 % дял на енергията във всички видове транспорт през 2020 г. и за съответствие с националните задължения за енергия от възобновяеми източници ⁽⁴⁾. Всички останали биогорива трябва да се отчитат поотделно. Когато биогоривата са произведени само частично от материали, които се отчитат двойно, двойното отчитане се прилага само за тази

част от биогоривото ⁽⁵⁾.

Биогоривата, които се отчитат двойно, включват такива от отпадъци и остатъци.

Самата Директива не съдържа определения на „отпадъци“ и „остатъци“. Комисията счита, че тези понятия следва да се тълкуват в съответствие с целите на Директивата:

— за двойното отчитане: разнообразяване на суровините ⁽⁶⁾,

— за методиката относно парниковите газове: не се разпределят емисии за страничните продукти, когато не се цели тяхното производство, като случаят със сламата при производството на пшеница ⁽⁷⁾.

В този смисъл отпадък може да се разбира като всяко вещество или обект, които притежателят изхвърли, или възнамерява или се изисква от него да изхвърли ⁽⁸⁾. Суровини, които умишлено са променени, за да се отчитат като отпадък (например чрез добавяне на отпадъчни материали към материал, който не е бил отпадък), не следва да се считат за отговарящи на условията.

В този смисъл остатъците могат да включват:

— остатъци от селското стопанство, аквакултури, рибарството и горското стопанство, както и

— остатъци от преработване.

Остатък от преработване е вещество, което не е крайният продукт(и), който(които) производственият процес пряко цели да произведе. Той не е първоначалната цел на производствения процес и процесът не е променен умишлено, за да го произвежда.

Примерите за остатъци включват суров глицерин, смола от талово масло и животински тор.

⁽¹⁾ Член 5, параграф 5.

⁽²⁾ Член 5, параграф 3.

⁽³⁾ Член 21, параграф 1.

⁽⁴⁾ Член 21, параграф 2.

⁽⁵⁾ Тази част, която е физическият дял („системата за масов баланс“ за критериите за устойчивост не се отнася за тази разпоредба).

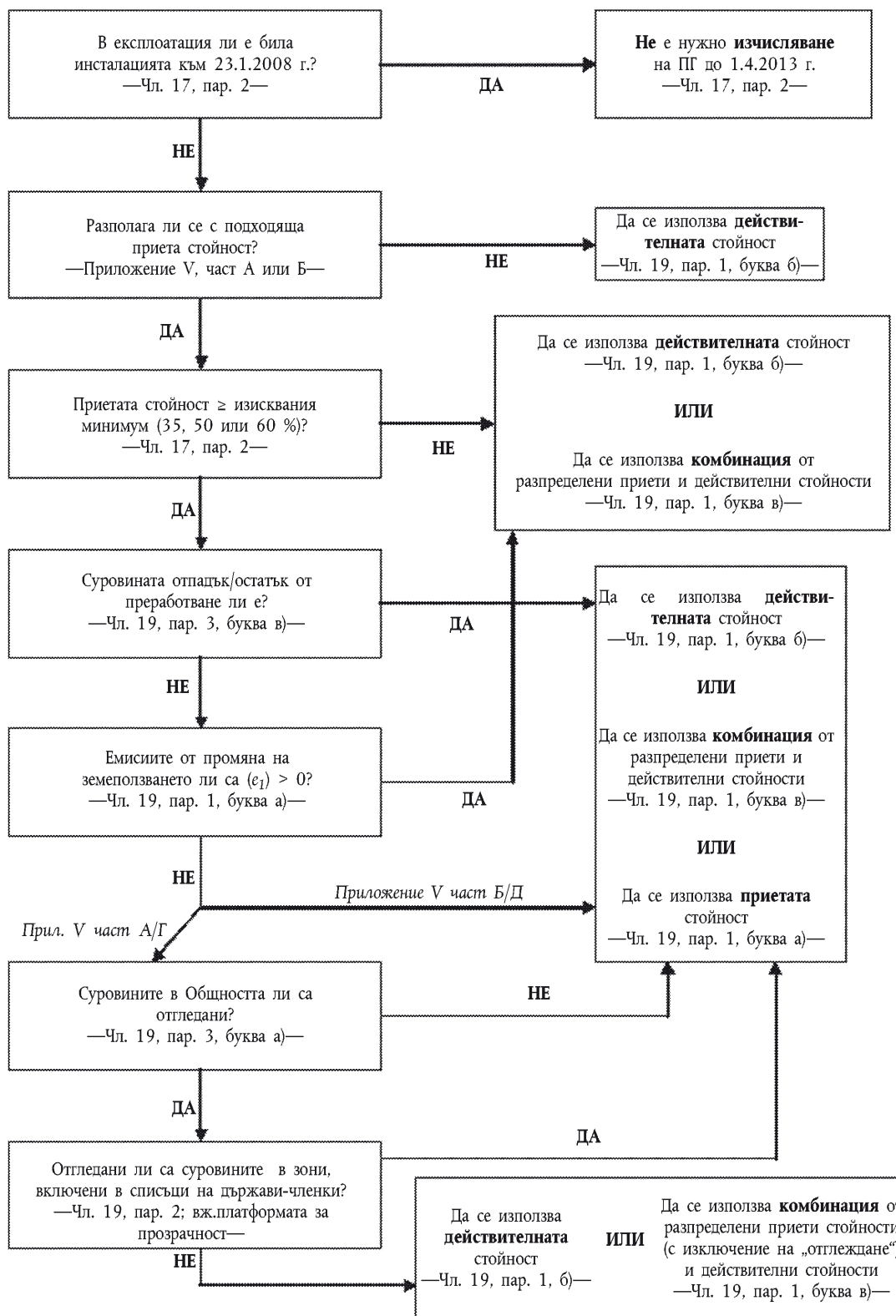
⁽⁶⁾ Вж. съображение 89 от Директивата за енергия от възобновяеми източници.

⁽⁷⁾ Вж. приложение V, част B, точка 18.

⁽⁸⁾ Включително материали, които трябва да се изтеглят от пазара по съображения за здравето или безопасността.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Методи за изчисляване на въздействието върху парниковите газове

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Методика за изчисляване на въздействието върху парниковите газове: допълнителни елементи

Намаления на емисии в резултат на натрупване на въглерод в почвата вследствие на подобро управление в селското стопанство (приложение V, част B, точка 1)

„Подобро управление в селското стопанство“ може да включва практики като:

- преминаване към намалена или нулева оран,
- подобро редуване на растенията и/или покривни насаждения, включително управление на остатъци от култури,
- подобро управление на торенето с изкуствени и животински торове,
- използване на подобрители за почвата (например компост).

Намаляване на емисиите от такива подобрения може да бъде взето предвид, ако се докаже, че въглеродът в почвата се е увеличил, или се представи солидно и проверимо доказателство, че основателно може да се очаква той да се е увеличил през периода, през който въпросните суровини са били отглеждани ⁽¹⁾.

Намалението на емисиите, изразено като $g\ CO_{2eq}/MJ$, може да бъде изчислено чрез използване на формула, подобна на тази по точка 7 на метода, като се замести делителят „20“ с периода (в години) на отглеждане на въпросните култури.

Отглеждане (точка 6)

Материалите/променливите, които влияят на емисиите от отглеждането, обикновено включват семена, гориво, изкуствени торове, пестициди, продукцията и емисии на N_2O от полето. Краткият въглероден цикъл на поглъщане на въглероден двуокис от растенията не е взет предвид тук и, с цел да се балансира това, емисиите от използваните горива не се вземат предвид в точка 13.

Методиката за „отглеждане“ допуска — като алтернатива на действителните стойности — използването на средни стойности за по-малки географски райони в сравнение с тези, използвани за изчислението на приетите стойности. Приетите стойности (с едно изключение) са изчислени за глобално ниво. Директивата обаче поставя ограничения за тяхното ползване в рамките на ЕС. Тези ограничения действат на ниво региони по NUTS 2 ⁽²⁾. В резултат на това изглежда, че в рамките на ЕС средните стойности следва да бъдат за региони по NUTS 2 или за по-малки зони. Логично е подобно равнище да бъде подходящо и извън ЕС.

Емисии на N_2O (точка 6)

Подходящ начин да се вземат предвид емисиите на N_2O от почвите е методиката на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC), включително и за описаните там „преки“ и „непреки“ емисии на N_2O ⁽³⁾. Икономическите оператори могат да използват и трите подреждания според IPCC. Подреждане 3, което се основава на подробни измервания и/или моделиране, изглежда по-уместно за изчисляване на „регионални“ стойности за отглеждане, отколкото за други изчисления на действителни стойности (вж. раздел 3.3 от настоящото съобщение).

Промяна в земеползването (точки 7 и 10)

Под промяна в земеползването следва да се разбира отнасящо се до растителната покривка изменение в категорията на земята измежду шестте използвани от IPCC категории (горски земи, пасища, обработваема земя, мочурливи зони, селища и друга земя), плюс една седма категория на трайните насаждения — например многогодишни култури, чиито стебла не се прибират всяка година, като нискостеблените дървесни култури с кратък цикъл на ротация и маслодайната палма ⁽⁴⁾. Това означава например, че промяната от пасище в обработваема земя е промяна в земеползването, докато преминаването от един вид култура (като например царевича) към друг (като например рапища) не е. Обработваемата земя включва и угари (т.е. земя, оставена необработена една или няколко години преди отново да бъде обработвана). Промяна в управленските дейности, начина на механична обработка или практиките за торене не се считат за промяна в земеползването.

⁽¹⁾ Измерванията на въглерода в почвата може да представляват такова доказателство, например едно първо измерване преди отглеждането и последващи на равни интервали в продължение на няколко години. В такъв случай, преди второто измерване да е налице, увеличението на въглерода в почвата може да се пресметне приблизително, като се използват съответни научни методи. Измерванията от второто нататък биха представлявали базата за определяне на наличието на увеличение на въглерода в почвата и неговата величина.

⁽²⁾ Член 19, параграфи 2 и 3. Тези региони са определени в приложение I към Регламент (ЕО) № 1059/2003. Интерактивни карти на регионите са на разположение на: http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nuts/home_regions_en.htm

⁽³⁾ Вж. Насоки за националната инвентаризация на парниковите газове, том 4, глава 11, на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) от 2006 г.: http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/pdf/4_Volume4/V4_11_Ch11_N2O&CO2.pdf

⁽⁴⁾ Защото такава земя притежава характеристики и на обработваема, и на горска земя.

Насоките за изчисление на въглеродни земни запаси⁽¹⁾ предоставят подробности относно изчисляването. Комисията предвижда да публикува на своята платформа за прозрачност пример с коментари по изчисляването на емисиите от променените въглеродни запаси вследствие на промяна в земеползването.

Коефициент на емисии от електроенергийната мрежа (точка 11)

Директивата изисква използването на средния коефициент на емисии за „даден район“. В случая на ЕС най-логичният избор е целият ЕС. В случай на трети държави, където често мрежите имат по-малко трансгранични връзки, подходящият избор може да е националната средна стойност.

Разпределение на енергията (точки 17 и 18)

Използваната при прилагането на това правило долна топлина на изгаряне следва да бъде стойността за целия (страничен) продукт, а не само за сухата част от него. В много случаи обаче, по-специално по отношение на почти сухи продукти, за последната би могло да се получи резултат, който представлява адекватно приближение.

Щом топлината няма долна топлина на изгаряне, не може да ѝ се разпределят емисии на тази база.

За остатъците от селскостопанските култури и остатъците от преработване, както и за отпадъците не следва да се разпределят емисии, тъй като се счита, че те имат нулеви емисии до момента на тяхното прибиране⁽²⁾. Повече подробности за отпадъците и остатъците се дават в раздел 5.2.

Разпределението следва да се приложи непосредствено след получаването на страничния продукт (вещество, което обикновено е за съхранение или за продажба) и биогоривото, течното гориво от биомаса или междинен продукт на определен етап от процеса. Това може да бъде етап от процес в дадена инсталация, след който се осъществява допълнителна преработка за всеки продукт „надолу по веригата“. Ако обаче преработката на въпросните (странични) продукти надолу по веригата е свързана (чрез материални или енергийни вериги за обратна връзка) с някоя част от преработката нагоре по веригата, тогава системата се счита за „рафинерия“⁽³⁾ и разпределението се прилага на местата, където никой от продуктите няма по-нататъшна преработка надолу по веригата, която да е свързана чрез материални или енергийни вериги за обратна връзка с някоя част от преработката нагоре по веригата.

Електроенергия от комбинирано производство на топло- и електроенергия (КПТЕ) (точка 16)

Общото правило в точка 17 за разпределение не се прилага за електроенергия от КПТЕ, когато КПТЕ се извършва с 1. изкопаеми горива, 2. биоенергия, когато тя не е страничен продукт от същия процес, или 3. остатъци от селскостопански култури, дори ако те са страничен продукт от същия процес. Вместо това правилото от точка 16 се прилага, както следва:

- а) когато КПТЕ осигурява топлина не само за процеса на производство на биогориво/течно гориво от биомаса, но и за други цели, за изчислението мощността на КПТЕ следва да се намали теоретично до мощността, необходима за осигуряване само на нужната топлина за процеса на производство на биогориво/течно гориво от биомаса. Първоначално произведената електроенергия от СНР следва теоретично да се намали пропорционално;
- б) за количеството електроенергия, което остава след тази теоретична корекция и след като са покрити всички действителни, вътрешни нужди от електроенергия, се определя кредит за парникови газове, който се изважда от емисиите при преработка;
- в) размерът на това облекчение е равен на емисиите на база на цялостния жизнен цикъл, които могат да бъдат приписани на производството на същото количество електроенергия от същия тип гориво в електроцентраля.

Използвано за сравнение изкопаемо гориво (точка 19)

Използваното понастоящем за сравнение изкопаемо гориво за биогорива е 83,8 g CO_{2eq}/MJ. Тази стойност ще бъде заменена от „последната стойност за усреднените действителни емисии от изкопаемата част на бензинови и дизелови горива в Общността“, когато тази информация се получи от отчетите, представени съгласно Директивата за качеството на горивата⁽⁴⁾.

Това отчитане следва да се извършва годишно, като се започне с отчитане за 2011 г. Ако е възможно да се изчисли, Комисията ще публикува новата стойност на използваното за сравнение изкопаемо гориво на своята платформа за прозрачност заедно с датата, от която цифрата може да се счита за „налична“ и трябва да се използва. Комисията ще взема предвид последната подобна актуализация в следващото нейно изменение на типичните и приетите стойности в Директивата.

⁽¹⁾ ОВ L 151, 17.6.2010 г., стр. 19.

⁽²⁾ Също така, когато тези материали се използват като суровина, те започват с нулева емисия на етапа на прибирането.

⁽³⁾ Вж. приложение V, част B, точка 18, последна алинея.

⁽⁴⁾ Съгласно член 7а от Директивата за качеството на горивата доставчиците на гориво/енергия (за пътни превозни средства), определени от държавите-членки, докладват на определените органи относно: 1. общия обем на всички доставени горива или енергия, с посочване на мястото на закупуване и произхода; и 2. емисиите от парникови газове за целия жизнен цикъл на горивата за единица енергия.